

Sygn. akt: I C 679/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Alicja Tułodziecka

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2022 r. w Kwidzynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko M. W. i K. W. (1)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych M. W. i K. W. (1) na rzecz powódki M. R. solidarnie kwotę 50.750,45 zł (pięćdziesiąt tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 sierpnia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2022 r.;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. należność zasądzoną w punkcie I wyroku rozkłada na dwie następujące raty:

a) pierwsza rata w wysokości 25.000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) – płatna w terminie 1 (jednego) roku od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od następnego dnia po terminie płatności raty do dnia zapłaty,

b) druga rata w wysokości 25.750,45 zł (dwadzieścia pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych czterdzieści pięć groszy) płatna wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 50.750,45 zł (pięćdziesiąt tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia 17 sierpnia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2022 r. – w terminie 2 (dwóch) lat od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od następnego dnia po terminie płatności raty do dnia zapłaty;

IV. zasądza od pozwanych M. W. i K. W. (1) na rzecz powódki M. R. solidarnie kwotę 9.589,30 zł (dziewięć tysięcy pięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty;

V. nakazuje ściąganie od pozwanych M. W. i K. W. (1) solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kwidzynie kwotę 564,19 zł (pięćset sześćdziesiąt cztery złote dziewiętnaście groszy) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo pokrytych przez Skarb Państwa;

VI. nakazuje ściąganie od powódki M. R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kwidzynie kwotę 29,70 zł (dwadzieścia dziewięć złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo pokrytych przez Skarb Państwa.

sędzia Alicja Tułodziecka

UZASADNIENIE

Powódka M. R. wniosła pozew przeciwko M. W. i K. W. (1), domagając się zapłaty od pozwanych na swoją rzecz solidarnie kwoty 53.525 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2021 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka domagała się zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego pozwu powódka wskazała, że ta kwota stanowi należny jej zachówek po zmarłym ojcu K. W. (2). W ocenie powódki, w skład spadku po zmarłym wchodzi: prawo własności lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. o wartości 188.100 zł, wyposażenie tego lokalu o wartości 5.000 zł, samochód osobowy marki F. (...) o wartości 6.000 zł oraz środki finansowe zdeponowane na rachunku bankowym o wartości 15.000 zł – łącznie wartość tych składników majątkowych wynosiła 214.100 zł.

Wskazano także, że zachówek dla powódki wynosi ¼ części, która przypadłaby powódce, gdyby doszło do dziedziczenia ustawowego, co stanowi kwotę 53.525 zł. Powódka zaprzeczyła także, aby otrzymała na poczet należnego jej zachowku kwotę 7.500 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwane M. W. i K. W. (1) wniosły o oddalenie powództwa ponad kwotę 30.200 zł.

W ocenie pozwanych, w skład spadku po zmarłym K. W. (2) wchodzi jedynie prawo własności lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. o wartości 150.000 zł oraz jego wyposażenie o wartości 2.000 zł. Pozwane zaprzeczyły, aby w skład spadku wchodziła własność pojazdu marki F. (...) oraz środki zdeponowane na rachunku bankowym.

Nadto pozwane podniosły, że od należnej powódce kwoty zachowku należy odjąć kwotę 7.500 zł, która została powódce przekazana przez S. W. tytułem zachowku.

W piśmie z dnia 10 czerwca 2022 r. powódka M. R. wniosła o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz solidarnie kwoty 50.750,45 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 sierpnia 2021 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Z kolei pozwane K. W. (1) i M. W. w piśmie z dnia 22 czerwca 2022 r. wniosły o rozłożenie należności ewentualnie zasądzonej na rzecz powódki na raty na okres 10 lat.

Sąd ustalił, co następuje:

K. W. (2) zmarł dnia 21 grudnia 2020 r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 25 czerwca 2021 r. stwierdzono, że spadek po K. W. (2) na podstawie testamentu notarialnego z dnia 18 marca 2014 r., otwartego i ogłoszonego w dniu 6 kwietnia 2021 r., nabyły wnuczki spadkodawcy M. W. i K. W. (1) – po ½ części każda z nich.

(dowód: postanowienie z k. 9 akt)

K. W. (2) w dniu śmierci był wdowcem i posiadał dwoje dzieci – M. R. oraz S. W..

(dowód: wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego w Kwidzynie, sygn. akt I Ns 98/21)

Pismem z dnia 23 lipca 2021 r. M. R. wezwała M. W. i K. W. (1) do zapłaty na swoją rzecz zachowku.

W odpowiedzi na to M. W. i K. W. (1) w piśmie z dnia 03 sierpnia 2021 r. wskazały, iż zachówek przysługujący M. R. winien być wyliczony od kwoty 157.800 zł, stanowiącej wartość majątku pozostawionego przez spadkodawcę. Nadto wskazano, że kwotę zachowku należy pomniejszyć o kwotę 7.500 zł, którą M. R. miała otrzymać od swojego brata.

(dowód: pisma z k. 10 – 15 akt)

W dniu 16 grudnia 2020 r. S. W. sporządził umowę sprzedaży samochodu osobowego marki F. (...) pomiędzy nim a K. W. (2) za cenę w kwocie 800 zł.

Umowa ta została przekazana wraz z innymi rzeczami do szpitala, w którym wówczas przebywał K. W. (2). Umowa została podpisana przez K. W. (2), lecz S. W. otrzymał ją od pracowników szpitala już po śmierci swojego ojca. Nigdy nie doszło do zapłaty ceny wskazanej w umowie.

Po śmierci K. W. (2) S. W. sprzedał samochód marki F. (...) za kwotę 800 zł.

(dowód: umowa z k. 31 akt,

zeznania świadka S. W. z k. 58 – 60 akt (nagranie

z k. 64 akt)

zeznania świadka K. W. (3) z k. 61 – 62 akt (nagranie z

k. 64 akt)

Wartość pojazdu marki F. (...) – według stanu na dzień 21 grudnia 2020r. – wynosiła 2.200 zł.

(dowód: opinia biegłego L. A. z k. 140 – 149 akt)

K. W. (2) posiadał rachunek bankowy w (...) Bank (...) S.A. w W. Oddział (...) w K.. Współposiadaczem tego rachunku był jego syn – S. W..

Na tym rachunku gromadzone były środki należące jedynie do K. W. (2), a pochodzące z jego emerytury.

Saldo środków na dzień 21 grudnia 2020 r. wynosiło 14.911,77 zł.

W dniu 23 grudnia 2020 r. S. W. wypowiedział umowę rachunku bankowego ze skutkiem natychmiastowym z uwagi na zgon swojego ojca. Jednocześnie S. W. wypłacił zgromadzone na rachunku środki finansowe w wysokości 14.906,65 zł.

(dowód: wypowiedzenie z k. 30 akt,

potwierdzenie wypłaty z k. 29 akt,

zaświadczenie z k. 55 akt,

zeznania świadka S. W. z k. 58 – 60 akt (nagranie z k. 64 akt)

zeznania świadka K. W. (3) z k. 61 – 62 akt (nagranie z k. 64 akt)

pismo z (...) S.A. wraz z płytą CD z k. 76 – 78 akt,

pismo (...) S.A. z k. 159 akt,

umowa z k. 160 – 162 akt)

K. W. (2) był właścicielem lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K., dla którego Sąd Rejonowy w Kwidzynie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

Wartość tego mieszkania wynosiła 184.000 zł.

W skład wyposażenia tego mieszkania wchodziły następujące przedmioty: lodówka marki A., mikrofalówka marki S., kuchenka gazowa marki A., fotele, komoda mała i duża, ława, szafka RTV, telewizor marki T., szafa dwudrzwiowa, pralka marki S. – tj. przedmioty o łącznej wartości 1.930 zł.

(dowód: opinia biegłego K. Ł. z k. 87 – 122 akt,

zeznania świadka K. W. (3) z k. 61 – 62 akt (nagranie

z k. 64 akt)

zeznania świadka S. W. z k. 58 – 60 akt (nagranie

z k. 64 akt)

K. W. (1) ma 19 lat. W dniu 29 kwietnia 2022 r. zakończyła naukę w Liceum Ogólnokształcącym.

M. W. ma 22 lata. Pracuje i uzyskuje wynagrodzenie w wysokości średnio miesięcznie 3.017,38 zł netto.

(dowód: zaświadczenia z k. 168 – 167 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestiach Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody.

Sąd dał wiarę danym wynikającym z zebranych w sprawie dokumentów, których wiarygodności ani prawdziwości ich treści strony nie kwestionowały. Nadto w toku przeprowadzonego postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które pozbawiłyby te dane mocy dowodowej.

Sąd orzekający podzielił wnioski wynikające z opinii sporządzonej przez biegłego K. Ł. z zakresu wyceny nieruchomości i ruchomości oraz z opinii biegłego L. A. dotyczącej wyceny pojazdu. Opinie zostały sporządzone przez biegłych rzetelnie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczeniem zawodowym biegłych, a nadto zawierały należycie umotywowane wnioski. Biegli wyjaśnili w swoich opiniach sposób wyceny tych składników majątkowych oraz swoje stanowisko w tym zakresie należycie uzasadnili.

W wyznaczonym terminie strony nie wniosły zarzutów do opinii biegłych. W ocenie Sądu, opinie biegłego K. Ł. i biegłego L. A. były spójne, nie zawierały sprzeczności, a nadto jasno udzielały odpowiedzi na pytania zadane przez Sąd. W toku przeprowadzonego postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które podważyłyby fachowość opinii biegłych. Wobec tego Sąd podzielił wnioski wynikające z tych opinii i na ich podstawie dokonywał ustaleń faktycznych w tejże sprawie.

Sąd w znacznej części dał wiarę zeznaniom świadków S. W. oraz K. W. (3). Wskazać trzeba, że wskazani wyżej świadkowie opisali skład majątku spadkowego pozostawionego przez spadkodawcę. W ocenie Sądu, zeznania tychże świadków w tej części były jasne i logiczne.

Sąd nie dał wiary tym twierdzeniom świadków, w których wskazali oni, że na rzecz powódki przekazano już część środków na poczet należnego jej zachowku. Wskazać bowiem trzeba, iż te zeznania świadków nie znajdowały oparcia w innych wiarygodnych i obiektywnych dowodach, o czym będzie mowa jeszcze w dalszej części uzasadnienia.

W myśl przepisu art. 991 §1 k.c. zstępnemu, który byłby powołany do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy – dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadł przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach – połowa wartości tego udziału (zachowek).

W przedmiotowej sprawie powódka M. R. domagała się od pozwanych zapłaty sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku, gdyż nie otrzymała należnego jej zachowku w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, a tym samym jej żądanie znajdowało oparcie w treści przepisu art. 991 § 2 k.c.

Powódka byłaby powołana do spadku po K. W. (2) z mocy ustawy, a nie zachodziły przesłanki do uznania, że nie dochodziła do dziedziczenia (nie została bowiem uznana za niegodną, nie została wyłączona od dziedziczenia w trybie art. 940 k.c., nie została wydziedziczona przez spadkodawcę, nie odrzuciła spadku lub nie zawarła umowy o zrzeczenie się dziedziczenia).

Jako zasadę przyjmuje się, że wysokość zachowku należnego uprawnionemu do zachowku odpowiada połowie wartości udziału, który przypadałby mu przy dziedziczeniu ustawowym. Odstępstwo od tej zasady przewidziane zostało dla małoletnich zstępnych uprawnionego oraz osób trwale niezdolnych do pracy, których zachówek wynosi dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który otrzymaliby przy dziedziczeniu ustawowym. Podnieść jednak trzeba, że powódka nie mieściła się w kategoriach tych osób.

Obliczanie wartości udziału spadkowego stanowiącego podstawę do obliczenia zachowku ustala się według reguł wynikających z przepisów art. 931 i następných k.c.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że w razie ustawowego dziedziczenia powódka nabyłaby spadek po swoim ojcu w 1/2 części.

Kolejną czynnością niezbędną do obliczenia zachowku należnego uprawnionemu jest ustalenie wartości spadku. Zachówek należy obliczać biorąc pod uwagę czystą wartość spadku, przy czym wartość tą ustala się według cen z daty orzekania o roszczeniach z tytułu zachowku.

W przedmiotowej sprawie w oparciu o przeprowadzone dowody jednoznacznie ustalono, że w chwili otwarcia spadku po zmarłym K. W. (2) w skład masy spadkowej wchodziły następujące składniki majątkowe:

- lokal mieszkalny położony w K. przy ul. (...) o wartości 184.000 zł wraz z wyposażeniem tego mieszkania o wartości 1.930 zł,
- samochód osobowy marki F. (...) o wartości 2.200 zł,
- środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym w kwocie 14.911,77 zł.

Pojazd marki F. (...) – wbrew twierdzeniom pozwanych – nie został skutecznie sprzedany przed śmiercią K. W. (2). Z zeznań świadka S. W. wynikało bowiem, że nigdy nie doszło do zapłaty ceny za ten pojazd. Wobec tego Sąd zaliczył ten pojazd do majątku spadkowego pozostawionego przez K. W. (2).

Wskazać jeszcze trzeba, że rachunek bankowy, na którym zgromadzone były środki finansowe prowadzony był dla K. W. (2) oraz współposiadacza rachunku S. W.. Sąd orzekający uznał, że w całości zgromadzone na tym rachunku środki należały do zmarłego spadkodawcy. Wynikało to bowiem wprost z zeznań świadków S. W. i K. W. (3), którzy wskazali, że rachunek był wspólny (założony na spadkodawcę i S. W.), ale wpływały tam jedynie środki należące do K. W. (2). Natomiast co do tych środków spadkodawca za życia nie podjął żadnych decyzji, np. nie pozostawił w Banku dyspozycji na wypadek śmierci. Te środki finansowe stanowiły zatem majątek spadkowy zmarłego K. W. (2).

Przy obliczaniu wysokości zachowku należy ustalić czystą wartość spadku. Wartość ta stanowi różnicę pomiędzy aktywami spadkowymi a długami wchodzącymi w skład spadku. Jednakże strony w tej sprawie nie zgłosiły, że spadkodawca pozostawił jakiegokolwiek dług.

Wobec tego za podstawę wartości masy spadkowej należało przyjąć wartości ustalone na podstawie opinii biegłych i zaświadczenia wystawionego przez (...) S.A. w kwotach wskazanych powyżej, które stanowiły czyste wartości spadku pozostawionego przez spadkodawcę.

Mając na uwadze powyższe podnieść trzeba, że wartość czysta spadku po K. W. (2) to łącznie kwota 203.041,77 zł (wartość lokalu mieszkalnego, wartość wyposażenia tego mieszkania, wartość pojazdu i wartość środków zgromadzonych na rachunku bankowym).

Udział spadkowy przypadający powódce stanowiący podstawę ustalenia zachowku po K. W. (2), ustalony zgodnie z treścią przepisu art. 992 k.c., wynosił w tej sprawie 1/2, a więc zachówek należny powódce po ojcu winien wynosić 1/4 część spadku.

Wobec tego zachówek należny powódce po K. W. (2) winien wynosić 1/4 z kwoty 203.041,77 zł, a zatem kwotę 50.750,45 zł.

Dodać w tym miejscu trzeba, że w toku prowadzonego pełnomocnik powódki zmodyfikował żądanie pozwu i w inny sposób określił wysokość kwoty dochodzonej od pozwanych. Jednakże nie złożono oświadczenia o cofnięciu pozwu w pozostałym zakresie.

Wskazać jeszcze w tym miejscu trzeba, że instytucja zachowku służy ochronie interesów majątkowych najbliższych członków rodziny spadkodawcy, wymienionych w przepisie art. 991 § 1 k.c. przez zapewnienie im, niezależnie od woli spadkodawcy, a nawet wbrew jego woli, roszczenia pieniężnego odpowiadającego określone w powołanym przepisie ułankowi wartości ich udziału w spadku, który by im przypadął przy dziedziczeniu ustawowym. Zachówek stanowi bowiem minimum zagwarantowanego udziału w spadku spadkobiercy ustawowemu.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie nie było żadnych podstaw, aby w świetle zasad lub wartości moralnych, powszechnie, społecznie akceptowanych, żądanie powódki w przedmiocie zapłaty należności z tytułu zachowku musiało być ocenione negatywnie – takich okoliczności czy też przesłanek w tej sprawie nie wykazano za pomocą wiarygodnych i obiektywnych dowodów. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że prawa uprawnionego do zachowku, przysługują mu ze względu na szczególny, bardzo bliski stosunek rodzinny, istniejący między nim a spadkodawcą. Nie bez znaczenia jest też i to, że służą urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma względem swoich najbliższych oraz realizacji zasady, iż nikt nie może na wypadek swojej śmierci rozporządzić swoim majątkiem zupełnie dobrowolnie, z pominięciem swoich najbliższych.

W przedmiotowej sprawie powódka jako dziecko spadkodawcy realizowała swoje prawo do otrzymania gwarantowanego jej przez ustawę udziału w spadku i tym samym realizowała ona swoje prawo podmiotowe.

Mając na względzie powyżej przedstawione okoliczności i rozważania należało uznać żądanie powódki M. R. za uzasadnione do kwoty 50.760,45 zł, a w pozostałym zakresie żądanie powódki było nieuzasadnione i podlegało oddaleniu.

Z ustaleń poczynionych w sprawie wynikało także, że powódka nie otrzymała należnego jej zachowku ani w postaci zapisów, ani w postaci darowizn. Nadto pozwane do chwili obecnej także nie dokonały żadnych wpłat na rzecz powódki z tytułu zachowku. Pozwane bowiem nie wykazały, że przekazano na rzecz powódki jakąkolwiek kwotę. Te twierdzenia pozwanych nie znajdowały bowiem oparcia w innych wiarygodnych i obiektywnych dowodach. Powódka kwestionowała fakt otrzymania kwoty 7.500 zł tytułem zachowku. Natomiast strona pozwana nie przedstawiła żadnego pokwitowania wskazującego, iż przekazano na rzecz powódki kwotę 7.500 zł. Z takiego pokwitowania wynikałoby jaka kwota, kiedy i na poczet czego została przekazana stronie. Nadto byłoby ono opatrzone podpisami stron. W ten sposób strona pozwana zabezpieczyłaby należycie swoje interesy, gdyby w przyszłości doszło do zgłoszenia przeciwko niej roszczenia o zapłatę zachowku, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Nadto pozwane podają, że była to kwota 7.500 zł, a z zeznań świadków wynikało, że miała to być kwota 7.600 zł.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w tejże sprawie stanowiły przepisy art. 991 § 2 k.c. w zw. z art. 992 k.c.

Na podstawie przepisu art. 481 k.c. odsetki należą się za samo opóźnienie, choćby zatem wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi; przysługują one przy tym w zasadzie według stopy ustawowej. Tak ujęte odsetki stanowią rekompensatę uszczerbku doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (rodzaj zryczałtowanej opłaty za korzystanie z cudzych pieniędzy), jak i rolę represyjną (przyczyniając się do terminowego spełnienia świadczenia).

Jeżeli powód dochodzi zapłaty określonej kwoty tytułem odszkodowania z odsetkami za opóźnienie od danego dnia, wcześniejszego niż dzień wyrokowania, i w toku postępowania okaże się, że kwota ta istotnie należała się powodowi od tego dnia, odsetki powinny być zasądzone zgodnie z żądaniem. Generalnie należy wskazać, że odsetki od odszkodowania pieniężnego należą się od dnia, w którym powinno ono być zapłacone – zasadniczo wyznaczonego przez wezwanie dłużnika do wykonania zobowiązania (art. 455 in fine k.c.).

Wskazać trzeba, że roszczenie o zachówek jest roszczeniem bezterminowym, do którego ma zastosowanie przepis art. 455 k.c., a zatem odsetki należą się od daty wezwania zobowiązanego do zapłaty zachowku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 1758/14, opublikowane w bazie prawnej LEX nr 1747373).

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że pozwane zostały wezwane do zapłaty zachowku na rzecz powódki pismem z dnia 23 lipca 2021 r., na które odpowiedziały pismem z dnia 03 sierpnia 2021 r.

Następnie od tej daty, tj. od dnia 03 sierpnia 2021 r., Sąd doliczył 14 dni, jakie pełnomocnik powódki wyznaczył pozwanym na ustosunkowanie się do propozycji zapłaty zachowku na rzecz strony powodowej.

Wobec tego Sąd orzekający przyznał powódce odsetki ustawowe od zasądzonej na jej rzecz kwoty od dnia 17 sierpnia 2021 r., a w pozostałym zakresie to żądanie oddalił. Sąd w tym zakresie orzekł na podstawie przepisu art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c.

W tym miejscu wyjaśnić należy, że Sąd orzekający zdecydował o rozłożeniu zasądzonej w tejże sprawie należności na raty – zważywszy na sytuację majątkową pozwanych i ich wnioski złożony w tym zakresie. Jednak wniosek pozwanych o rozłożenie zasądzonej kwoty na 10 lat nie znajdował uzasadnienia.

Ustalono, że sytuacja majątkowa pozwanych jest stabilna. Pozwana K. W. (1) ukończyła Liceum Ogólnokształcące, a pozwana M. W. od dnia 02 listopada 2020 r. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości średniomiesięcznie 3.017,38 zł netto. Nie jest też prawdą, że pozwane nie posiadają żadnego majątku, który umożliwiłby im spełnienie zasądzonego od nich roszczenia. Pozwane są współwłaścicielkami nieruchomości położonej przy ul. (...) w K., a która warta jest 184.000 zł.

W tym miejscu wskazać trzeba, iż przepis art. 320 k.p.c. zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako „moratorium sędziego”. Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie Sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Ustanowiona w przepisie art. 320 k.p.c. norma ma charakter wyjątkowy, gdyż może być zastosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Wyrażono pogląd uznający wymienioną przesłankę za spełnioną wtedy, gdy w chwili wyrokowania są podstawy do przyjęcia, że ze względu na sytuację majątkową dłużnika wyrok zasądający całe świadczenie stanowiłby tytuł egzekucyjny bez szans na realizację. Prowadzenie egzekucji w tym zakresie narażałoby tylko wierzyciela na nieefektywne wydatki egzekucyjne, a dłużnika i osoby pozostające na jego utrzymaniu na utratę podstaw egzystencji. Takie bezskuteczne czynności egzekucyjne byłyby zarazem szkodliwe społecznie i podważałyby sens prowadzenia procesu. Przy takim pojmowaniu szczególnie uzasadnionych wypadków uzasadniających zastosowanie przepisu art. 320 k.p.c. przepis ten służy nie tylko interesom dłużnika i wierzyciela, ale także interesom ogólnym.

Wobec tego Sąd uznał, że zasądzona na rzecz powódki kwota w wysokości 50.750,45 zł będzie płatna w 2 rocznych ratach wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 sierpnia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2022 r., przy czym pierwsza rata wynosiła będzie 25.000 zł i płatna będzie w terminie 1 roku od dnia uprawomocnienia się wyroku, druga rata będzie wynosiła 25.750,45 zł i będzie płatna w terminie 2 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku.

W ocenie Sądu, rozłożenie należności na raty umożliwia pozwanym wykonanie obowiązku spłaty długu wobec powódki. Nadto taka decyzja w należyty sposób zabezpiecza interesy obu stron.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo. Powódka wygrała sprawę w 95 %, a pozwane wygrały tę sprawę w 5 %.

Nadto na podstawie przepisu art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściąganie od stron kwot tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa tytułem wydatków.

Na kwoty tymczasowo pokryte przez Skarb Państwa składały się: wynagrodzenia biegłych w wysokości 568,89 zł oraz kwota 25 zł tytułem faktury wystawionej przez (...) S.A. w W. za wydanie zaświadczenia.

Pozwane zostały zobowiązane do uiszczenia 95 % tej kwoty, a powódka została obciążona 5 % tej kwoty.

Sędzia Alicja Tułodziecka